

Sektor odpadowy na krawędzi?

Raport z opinii przedsiębiorców

kwiecień 2020 r.

Spis treści

Charakterystyka respondentów	 4
Wnioski raportu	 6
Przedsiębiorcy gospodarujący odpadami	 8
Wytwórcy odpadów	 14
Komentarze przedsiębiorców	 17

Metodyka raportu

Badanie zostało przeprowadzone metodą ilościową. Ankiety zostały rozesłane za pośrednictwem serwisu odpady-help.pl zarówno do przedsiębiorstw zajmujących się gospodarką odpadami, jak i wytwarzających odpady. Informacja o ankiecie była także dystrybuowana w serwisie LinkedIn poprzez profil SSW Pragmatic Solutions.

Badanie przeprowadzono w dniach od 21 lutego do 15 marca 2020 r., z czego ponad 90% ankiet zostało wypełnionych w dniach od 21 lutego do 5 marca 2020 r. Wiążemy to z faktem, że 5 marca upływał termin na złożenie wniosków o dostosowanie posiadanych przez przedsiębiorców decyzji z zakresu gospodarki odpadami do znowelizowanych wymogów prawnych, a więc w tym okresie zainteresowanie przedsiębiorców, by wyrazić swoje zdanie, było największe.

Przygotowane zostały dwa odrębne zestawy pytań ankietowych uwzględniające różną specyfikę działania firm gospodarujących odpadami jak i wytwarzających odpady.

Niniejszy raport w części opisowej przedstawia odrębnie wyniki badania dla przedsiębiorców działających w branży gospodarowania odpadami i osobno dla wytwarzających odpady.

Zastrzeżenie

Autorzy raportu potwierdzają, że celem niniejszego opracowania nie jest lobbing zmian przepisów w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 248).

Szanowni Państwo,

Ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach była wielokrotnie zmieniana, natomiast **nowelizacja z lipca 2018 r.**, będąca odpowiedzią na falę pożarów miejsc magazynowania odpadów, zaostriżyła wymogi dla przedsiębiorstw branży gospodarki odpadami w sposób budzący kontrowersje.

Graniczną datą okazał się **5 marca 2020 r.** Tego dnia upływał termin na złożenie wniosków o dostosowanie decyzji administracyjnych z zakresu gospodarki odpadami do najnowszych regulacji ustawy o odpadach. Na ten moment przypadła kumulacja niepewności i wyzwań, z którymi musieli się mierzyć przedsiębiorcy wytwarzający odpady lub gospodarujący nimi.

Jak stosować zmienione przepisy? Kto jest ich adresatem? Jak je interpretować? Co w sytuacji, gdy na skutek szybkich ścieżek legislacyjnych powstały luki w prawie? To tylko wybrane z pytań, na które przedsiębiorcy starali się i nadal starają uzyskać odpowiedzi.

Także od strony technicznej pojawiło się ze strony przedsiębiorców wiele pytań dotyczących funkcjonowania BDO i sprawozdawczości związanej z odpadami. Pytania branży mnożyły się i nie na wszystkie możliwe było znalezienie odpowiedzi.

Zarówno poszczególni przedstawiciele branży odpadowej, jak i stowarzyszenia przedsiębiorców, nadal sygnalizują potrzebę zmian przepisów ustawy o odpadach. Ich zdaniem kluczowe jest przeprowadzenie konsultacji w tym zakresie z przedsiębiorcami, którym przyszło funkcjonować w tych regulacyjnych realiach.

Dlatego postanowiliśmy zebrać uwagi podmiotów z sektora gospodarowania odpadami i przedstawić rzeczywisty obraz branży. Rozesłaliśmy ankietę dotyczącą restrykcyjnych przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz.U. 2018 poz. 1592 z późn. zm.), w której zapytaliśmy o trudności, obciążenia i dylematy, z jakimi obecnie się mierzą oraz jakie konsekwencje dla ich działalności spowodują zmiany regulacji.

Co ważne – **nasze badanie obrazuje stan przed ogłoszeniem zagrożenia epidemicznego w Polsce** i na świecie (tj. sprzed ogłoszenia stanu epidemii oraz obowiązkowych kwarantann). Raport zatem opisuje **trudności i przeszkody gospodarcze, które istniały w okolicznościach stabilnego funkcjonowania gospodarki**. Dziś z uwagi na COVID-19 należy dodatkowo uwzględnić, że realia gospodarcze, w których aktualnie przedsiębiorcy realizują obowiązki ustawy o odpadach, są znacznie gorsze, co dodatkowo wpłynie na funkcjonowanie branży.

Zapraszamy do lektury.

Anita Palukiewicz
Partner
SSW Pragmatic Solutions

Anna Piotrowska LL.M.
Senior Associate
SSW Pragmatic Solutions

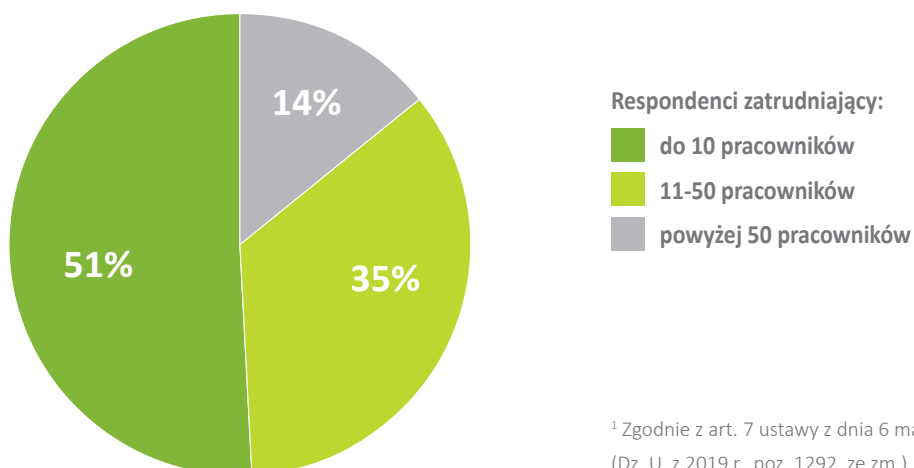
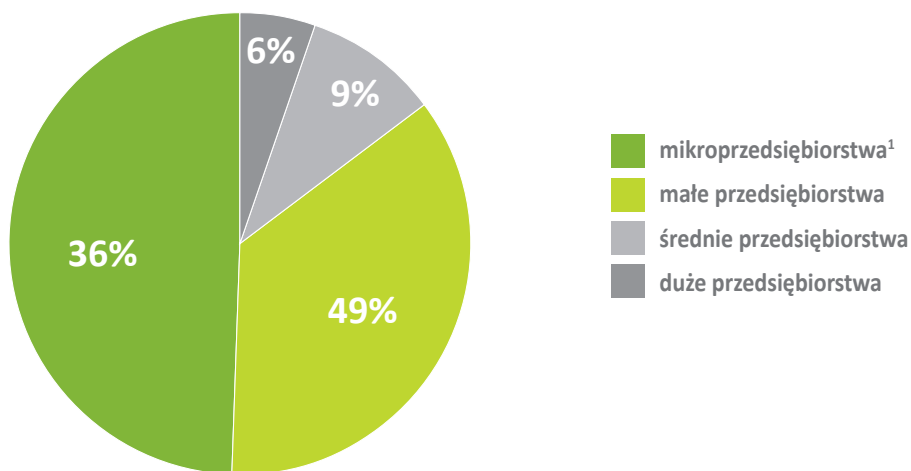
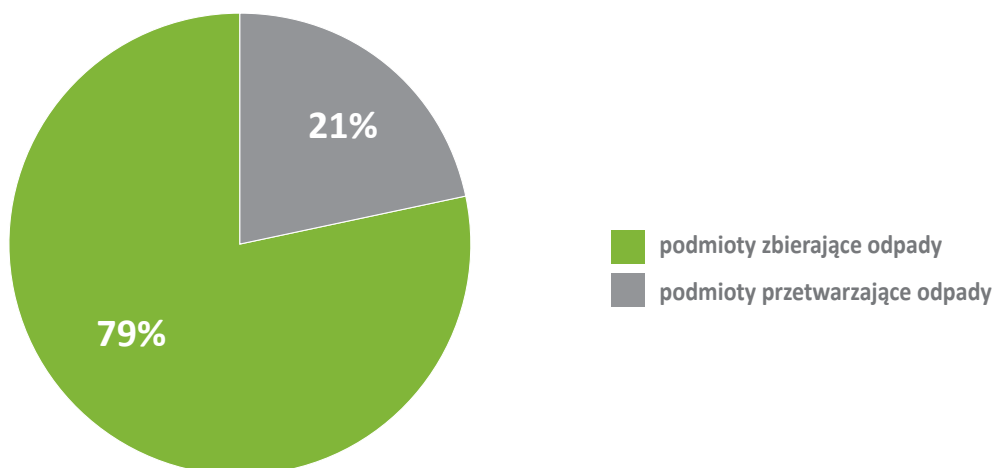
Artur Domaszewicz
Redaktor serwisu
odpady-help.pl

Charakterystyka respondentów

Gospodarujący odpadami

Ankiety dotyczące **gospodarujących odpadami** wypełniło **194 przedsiębiorców**, jednak nie każdy odpowiedział na wszystkie pytania. Poniższe wartości procentowe odnoszą się do łącznej liczby odpowiedzi na dane pytanie, a nie do łącznej liczby ankietowanych. Spośród ankietowanych firm **38%** respondentów zajmuje się także odbiorem odpadów komunalnych.

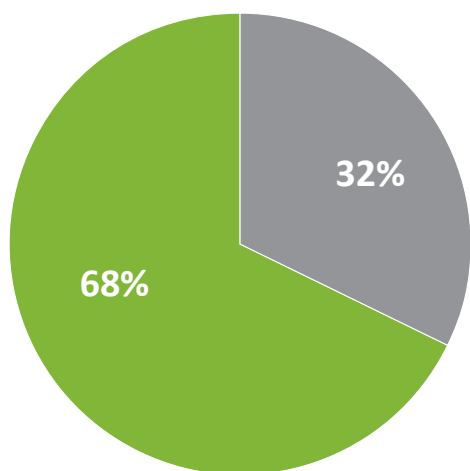

¹ Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r., poz. 1292, ze zm.).

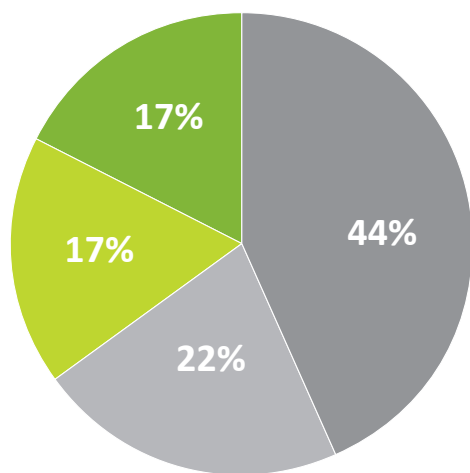
Charakterystyka respondentów

Wytwarzający odpady

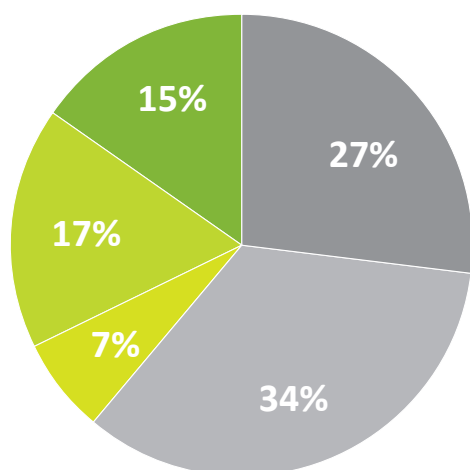
Ankiety wypełniło **62 przedsiębiorców**, jednak nie każdy odpowiedział na wszystkie pytania. Poniższe wartości procentowe odnoszą się do łącznej liczby odpowiedzi na dane pytanie, a nie do łącznej liczby ankietowanych.

- podmioty posiadające pozwolenie na wytwarzanie odpadów
- podmioty nieposiadające pozwolenia na wytwarzanie odpadów

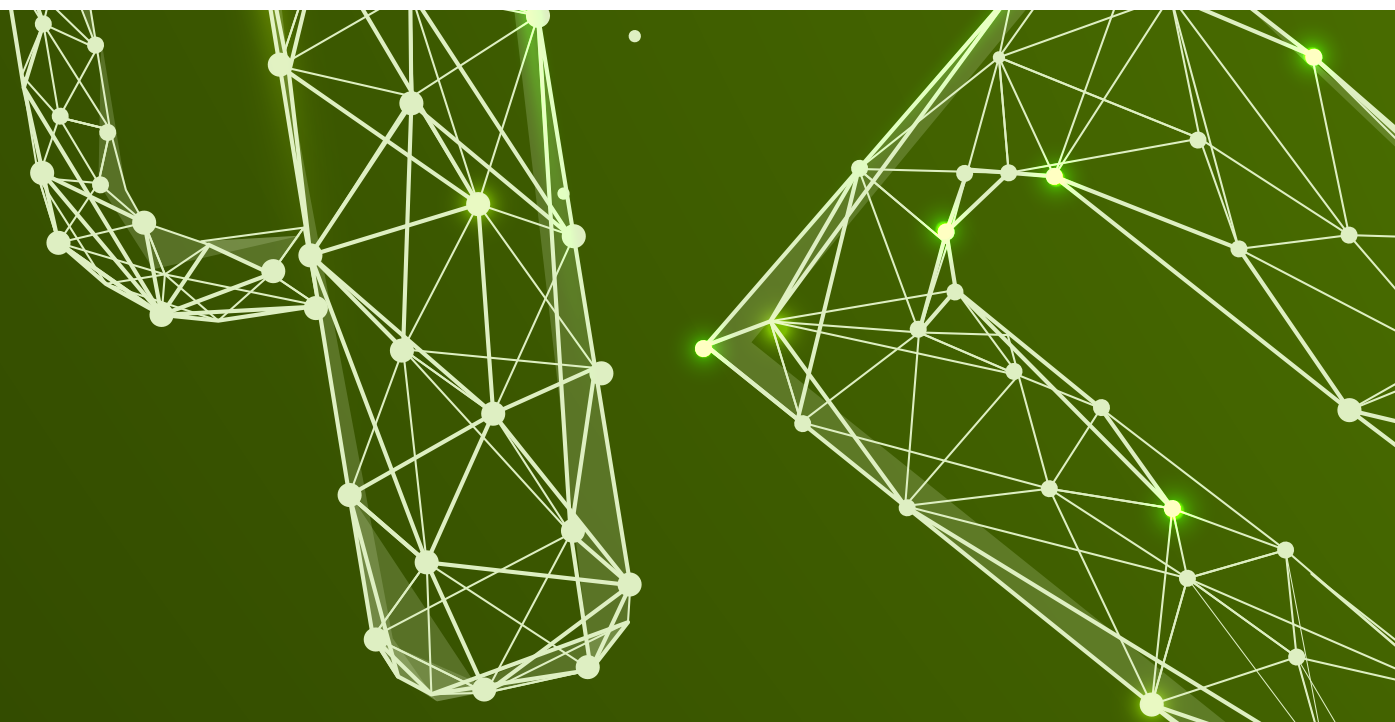

- mikroprzedsiębiorstwa¹
- małe przedsiębiorstwa
- średnie przedsiębiorstwa
- duże przedsiębiorstwa

Respondenci zatrudniający:

- do 10 pracowników
- 11-50 pracowników
- 51-100 pracowników
- 101-500 pracowników
- powyżej 500 pracowników

- 1** Systematyczne zaostrożenie od września 2018 r. przepisów ustawy o odpadach (jako szybka odpowiedź na falę pożarów), znacząco wpłynęło na branżę odpadową. Firmy działające zgodnie z przepisami w bardzo krótkim czasie zostały **obciążone nowymi regulacjami** takimi jak: obligatoryjne dostosowanie posiadanych decyzji do nowych wytycznych, wykonanie operatów przeciwpożarowych i dostosowanie zakładów do wskazanych w nich wymogów, obowiązkowe ustanowienie zabezpieczenia roszczeń, konieczność zapewnienia monitoringu miejsc magazynowania odpadów. Większość zmian prawnych przedsiębiorcy oceniają jako negatywnie oddziałujące na ich biznes, a w niektórych upatrują przyczyny zamknięcia dotychczas prowadzonej działalności.
- 2** Prawie połowa respondentów (**47%**) rozważa możliwość zakończenia działalności w zakresie zbierania lub przetwarzania odpadów, a **14%** ankieterowanych faktycznie to planuje z uwagi na zbyt rygorystyczne przepisy, często wymagające inwestycji przekraczających możliwości przedsiębiorców.
- 3** W opinii respondentów zarówno rynek podmiotów przetwarzających odpady, jak i rynek wytwórców odpadów negatywnie ocenia aktualnie obowiązujące przepisy dotyczące obowiązku ustanowienia zabezpieczeń w sektorze odpadowym. Przykładowo **15% respondentów** wskazało **brak możliwości sfinansowania zabezpieczenia roszczeń**. W tym zakresie ofertę posiadają nieliczne towarzystwa ubezpieczeniowe, a oferta kierowana do małych i średnich przedsiębiorstw jest ograniczona.
- 4** Zaostrożenie przepisów ustawy o odpadach **hamuje rozwój branży i powoduje brak nowych inwestycji w gospodarce odpadami**. Wielu inwestorów wycofuje się z tej branży z uwagi na niestabilność prawa, zwiększenie kosztów inwestycyjnych związanych z nowymi wymogami prawnymi, bardzo długi czas uzyskiwania decyzji i poziom skomplikowania procedur (wiele organów opiniujących, uzgadniających, kontrolujących), zaostrożenie przepisów karnych oraz wysokości administracyjnych kar pieniężnych.
- 5** Narasta zjawisko **porzucania odpadów, powstawania nielegalnych wysypisk**, czy innych „kreatywnych rozwiązań”, jak np. porzucanie naczep samochodowych wypełnionych odpadami na parkingach. Koszty zagospodarowania tego typu odpadów spadają zwykle na samorządy.
- 6** Trudności ze znalezieniem uprawnionego odbiorcy odpadów wskazało **84% gospodarujących odpadami i 78% wytwórców**, co powoduje z kolei konieczność dywersyfikacji odbiorców. Obecnie firmy zmuszone są do poszukiwania kilku/kilkunastu różnych odbiorców z uwagi na zawężony zakres przyjmowanych odpadów. W przypadku niektórych rodzajów (w szczególności odpadów niebezpiecznych) respondenci zgłaszali problem ze znalezieniem jakiegokolwiek uprawnionego odbiorcy.
- 7** Po zaostrożeniu przepisów dodatkowo spadły ceny skupu surowców wtórnych takich jak makulatura czy tworzywa sztuczne. Na konieczność **dopłacania do odbioru makulatury wskazało 66% ankieterowanych, tworzyw sztucznych – 53%, drewna – 14%, a 25% wskazuje na konieczność dopłat za odbiór innych odpadów surowcowych (w tym metali)**.

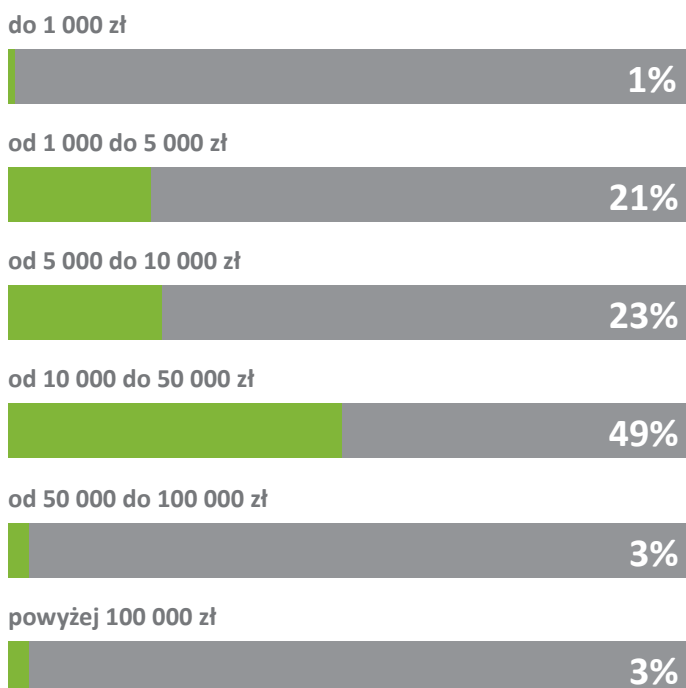
- 8** Od września 2018 r. **ceny odbioru i zagospodarowania odpadów wzrosły drastycznie (wg 23% ankietowanych nawet o 500%)** jako odpowiedź branży gospodarki odpadami na dostosowanie się do nowych wymogów.
- 9** **Tylko 3%** przedsiębiorców wskazało, że **otrzymało już decyzję dostosowującą posiadane zezwolenia**. Oznacza to, że **ponad 97% postępowań w trakcie prowadzonego badania było w toku**, a mając na uwadze przepisy Tarczy antykryzysowej² należy się spodziewać, że wiele z tych postępowań zostanie zawieszonych lub nie będzie kontynuowanych. Nie zostanie zatem osiągnięty cel jak najszybszego dostosowania decyzji z zakresu gospodarki odpadami do wymogów ustawy o odpadach, co dodatkowo pogłębi chaos w tym sektorze gospodarki. Prawdopodobnie przedsiębiorcy będą odmawiali współpracy z odbiorcami odpadów, którzy nie będą mieli możliwości wylegitymowania się dostosowaną decyzją w zakresie swojej działalności, z uwagi na możliwe konsekwencje.
- 10** Zaostrzone przepisy spowodowały zamknięcie części firm zajmujących się legalnym gospodarowaniem odpadami, co spowodowało utratę pracy przez osoby pracujące w branży gospodarki odpadami. Pozostałe na rynku podmioty znacznie ograniczyły zakres i ilości zbieranych i przetwarzanych odpadów, np. **ponad 45% firm zamierza całkowicie zrezygnować z gospodarowania odpadami niebezpiecznymi**.
- 11** Niedopracowany system BDO dodatkowo obciąża zarówno wytwórców odpadów, jak i firmy zajmujące się ich zagospodarowaniem, m.in. jego obsługa wymusiła w wielu firmach **zatrudnianie dodatkowych osób oraz wprowadziła chaos informacyjny**. Respondenci oceniali w ankiecie moduł ewidencyjny systemu BDO (po prawie 2 miesiącach użytkowania) w skali od 1 do 10, gdzie 1 oznaczało bardzo złą ocenę, a 10 – bardzo dobrą. **Firmy gospodarujące odpadami oceniły system średnio na 2,64, podobnie jak wytwórcy odpadów – 2,85.**
- 12** Do kosztów ponoszonych przez gospodarujących odpadami dochodzą inwestycje w gospodarkę wodno-ściekową. Przez niefortunną definicję ścieków, wody opadowe, które mają kontakt z dowolnym odpadem (nawet z niczym niezabrudzoną makulaturą, butelkami PET czy gruzem) należy nazywać ściekiem. To powoduje konieczność budowania zadaszonych magazynów lub odrębnych systemów kanalizacji dla tych ścieków, a dalej uzyskania pozwolenia wodnoprawnego i prowadzenia badań ścieków. Z badań wynika, że **ponad 22% firm musi zainwestować w zadaszenie, uszczelnienie placu lub zbiorniki bezodpływowe**. Więcej niż jedna trzecia z tych firm poniesie koszt od 5000 do 50000 zł na te cele, natomiast w przypadku 22% tych firm koszty przekroczą 100000 zł.

² Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.).

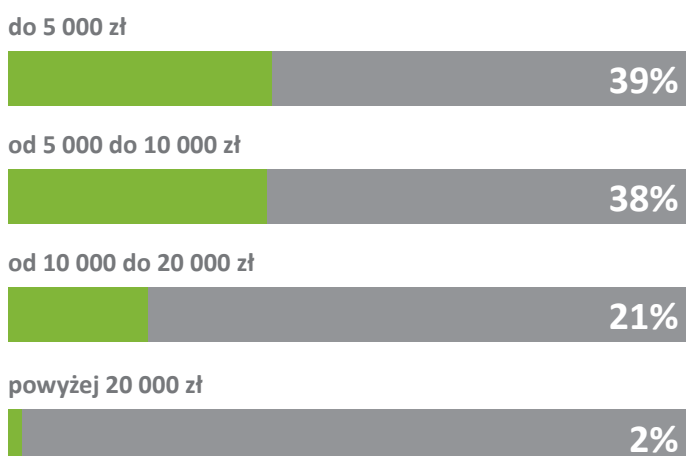
Przedsiębiorcy gospodarujący odpadami

Zdecydowanie największą trudnością dla przedsiębiorców są znowelizowane przepisy w zakresie konieczności sporządzenia operatów przeciwpożarowych (PPOŻ) wraz z dostosowaniem do wymogów technicznych zgodnych z wytycznymi przeciwpożarowymi, jak również koszt zabezpieczenia roszczeń.

Koszty montażu lub dostosowania instalacji monitoringu miejsc magazynowania odpadów

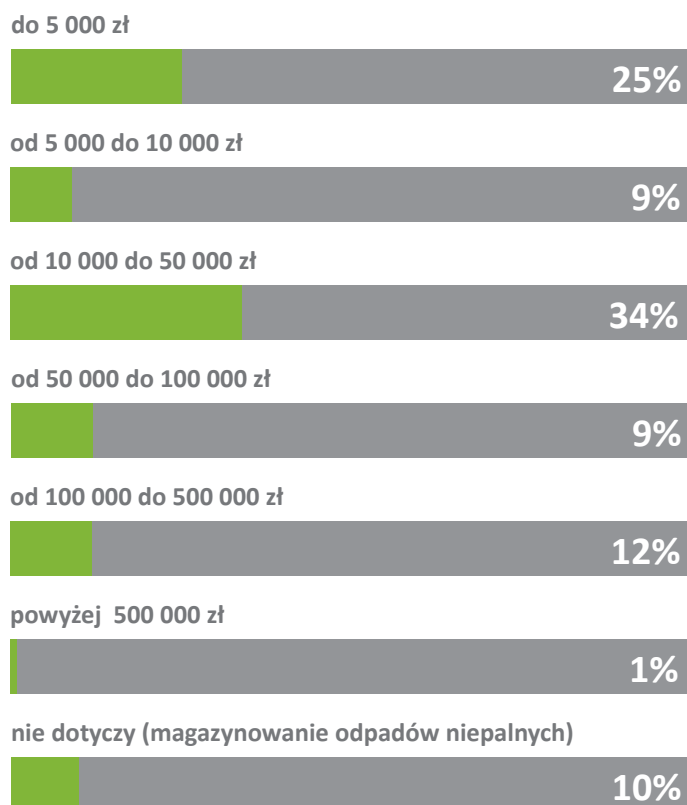
Koszty wykonania operatu PPOŻ

Dodatkowo większość z tych opracowań będzie wymagało dalszych nakładów finansowych z uwagi na wejście w życie rozporządzenia wykonawczego w tym zakresie³.

Rozporządzenie zostało wydane w momencie, gdy większość operatów została już opracowana lub nawet zatwierdzona przez komendantów Państwowej Straży Pożarnej (PSP).

Koszt dostosowania zakładu do wytycznych operatu PPOŻ

Z wypełnionych ankiet można także wywnioskować, że **wiele firm znacznie zredukowało rodzaje i ilości odpadów zbieranych lub przetwarzanych właśnie z uwagi na brak możliwości dostosowania swoich zakładów do wymogów PPOŻ** (bariery techniczne i infrastrukturalne, brak środków własnych, brak możliwości otrzymania kredytów).

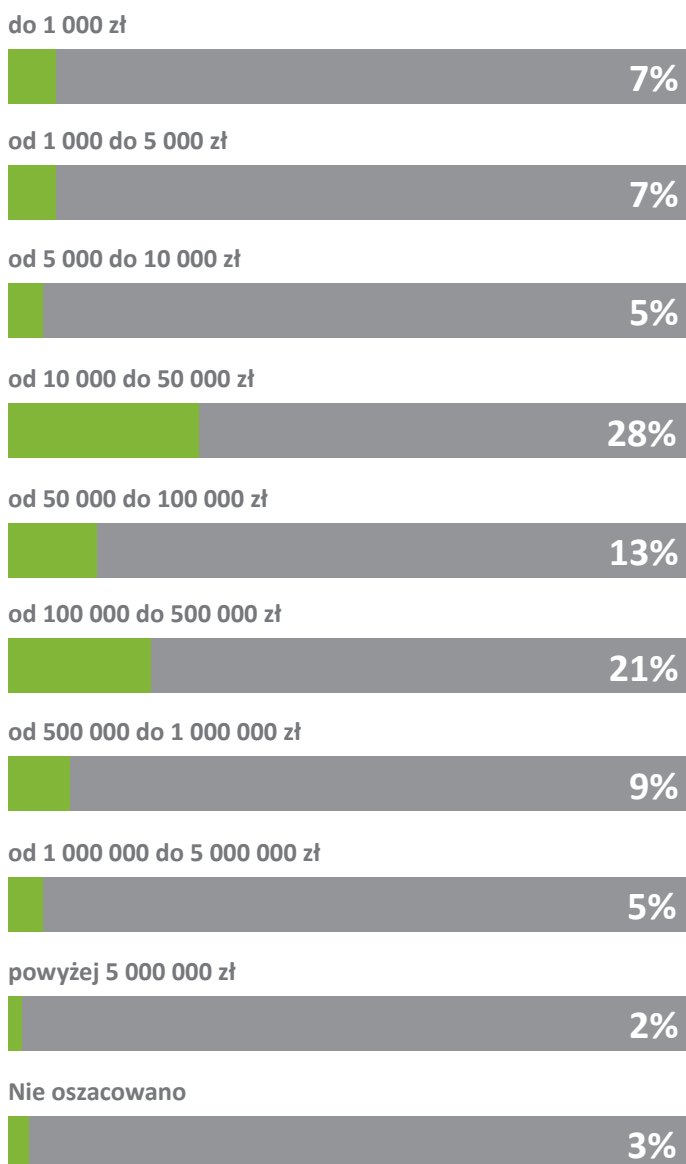
³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 lutego 2020 r. w sprawie wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej, jakie mają spełniać obiekty budowlane lub ich części oraz inne miejsca przeznaczone do zbierania, magazynowania lub przetwarzania odpadów (Dz.U. 2020 poz. 296).

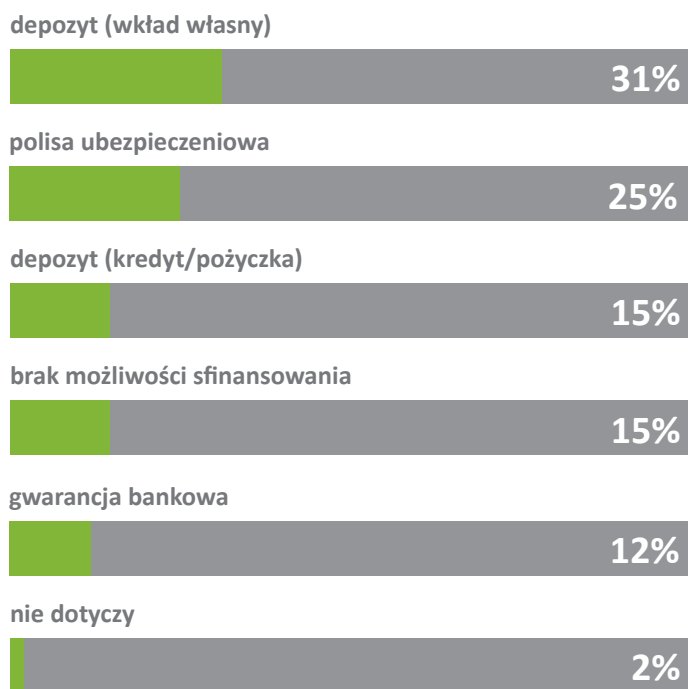
Przedsiębiorcy gospodarujący odpadami

Drugim rodzajem bariery utrudniającej prowadzenie działalności gospodarczej jest konieczność ustanowienia zabezpieczenia roszczeń przez przedsiębiorców.

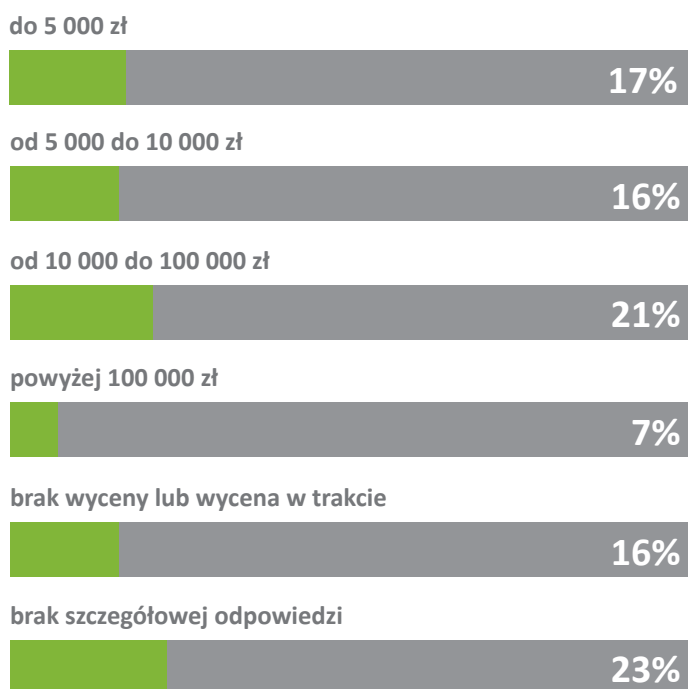
Wysokość zabezpieczenia roszczeń, jakie muszą ustanowić zbierający i przetwarzający odpady

Sposób i koszt ustanowienia zabezpieczenia roszczeń

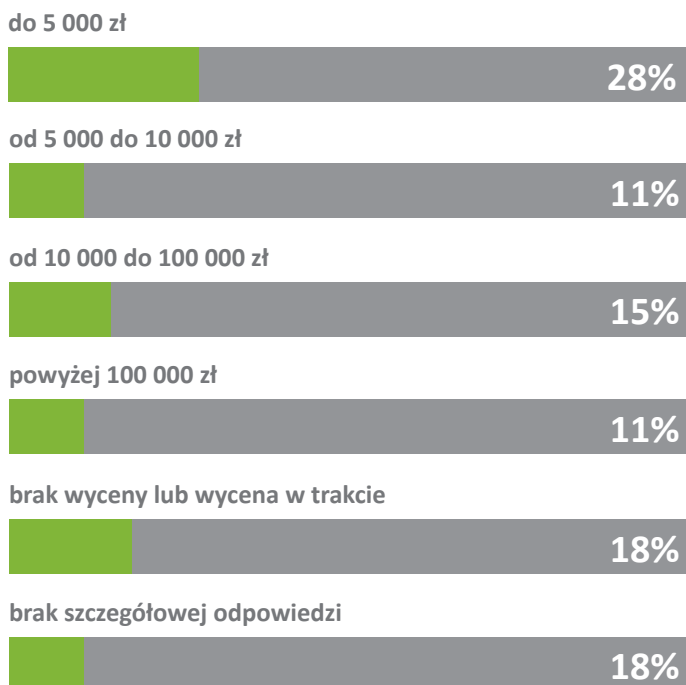

Koszt roczny polisy ubezpieczeniowej

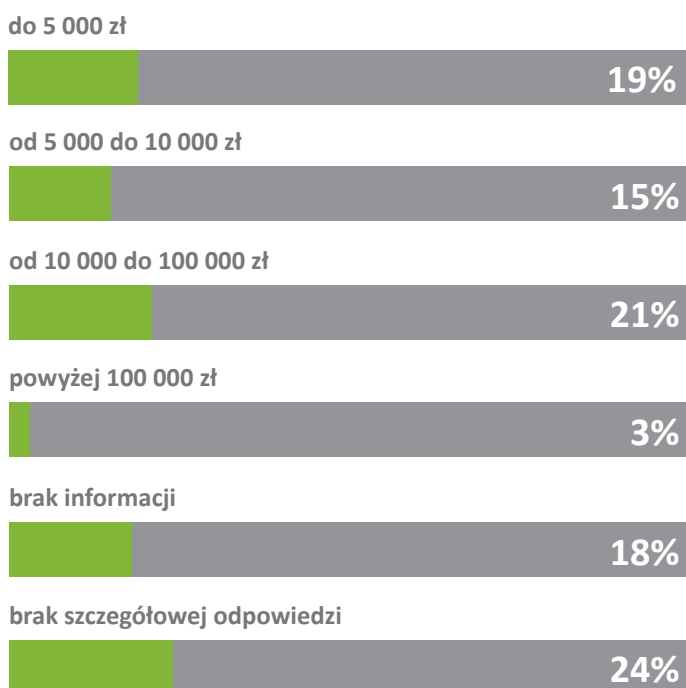

Przedsiębiorcy gospodarujący odpadami

Koszt roczny gwarancji bankowej

Koszt roczny depozytu (kredyt/pożyczka)

Dostosowanie decyzji administracyjnych

Kolejnym wyzwaniem identyfikowanym przez respondentów stało się dostosowanie posiadanych decyzji z zakresu gospodarki odpadami do wymogów aktualnie obowiązujących przepisów ustawy o odpadach. Do 5 marca 2020 r. należało złożyć wniosek o dostosowanie decyzji. Wniosek musiał zawierać wszelkie załączniki na potwierdzenie spełniania wymagań (m.in. operat PPOŻ, proponowaną formę ustanowienia zabezpieczenia, szereg oświadczeń przedsiębiorcy). Przedsiębiorcy wielokrotnie zgłaszali, że w tym terminie trudno im będzie przygotować wnioski spełniające wszystkie formalne kryteria. Było to spowodowane np. małą liczbą rzeczoznawców z zakresu pożarnictwa, którzy są upoważnieni do sporządzania operatów PPOŻ.

W okresie 21 lutego – 15 marca 2020 r. **prawie dwie trzecie ankietowanych nie było w stanie wywiązać się z wymogu złożenia kompletnego wniosku w wymaganym terminie.**

W wielu przypadkach problemem było uzyskanie pozytywnego postanowienia komendantów PSP w zakresie akceptacji operatów PPOŻ. Część ankietowanych do ostatnich chwil opracowywało same operaty PPOŻ. Przedsiębiorcy wskazywali też, że wolą poczekać ze składaniem wniosków do ostatniej chwili w obawie przed kolejnymi zmianami prawnymi.

W terminie przeprowadzania badania **tylko 3%** przedsiębiorców wskazało, że **otrzymało już decyzję dostosowującą posiadane zezwolenia.**

Oznacza to, że **ponad 97% spraw jest obecnie w toku.**

W kontekście wprowadzonego w Polsce dnia 20 marca 2020 r. stanu epidemii oraz planowanych rozwiązań pakietu ustawy tzw. tarczy antykryzysowej należy wskazać, że rozpatrzenie tych wniosków może ulec znacznemu wydłużeniu. A zatem przez bardzo długi okres będziemy mieli do czynienia z sytuacją, w której przedsiębiorcy będą funkcjonowali w oparciu o do tej pory posiadane decyzje, a kontrola prowadzenia działalności w tym sektorze nie będzie efektywna.

Niepewność prawną pogłębia też fakt wydania interpretacji⁴ przepisów przez Ministra Klimatu, które dopuściły możliwość złożenia niekompletnych wniosków o dostosowanie decyzji administracyjnych, aby uniknąć wygaśnięcia takich decyzji. Szacujemy zatem, że duża część wniosków o dostosowanie decyzji będzie wymagała ich uzupełnienia, co dodatkowo wydłuży postępowania administracyjne.

⁴ Objaśnienia prawne Ministra Klimatu wydane z urzędu na podstawie art. 33 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, dotyczące stosowania przepisu art. 14 ust. 4 oraz art. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw.

Przedsiębiorcy gospodarujący odpadami

Wpływ zaostrzonych przepisów ustawy o odpadach na kontynuację działalności

Ponad 14% ankietowanych planuje zakończenie działalności w zakresie zbierania lub przetwarzania odpadów z uwagi na zbyt rygorystyczne przepisy, często wymagające inwestycji przekraczających możliwości przedsiębiorców (szczególnie w tak krótkim czasie oraz przy braku jakichkolwiek dofinansowań).

Prawie połowa respondentów (47%) rozważa możliwość zakończenia takiej działalności, a jedynie nieco ponad 1/3 ankietowanych (38%) deklaruje dalsze prowadzenie działalności.

Ponad 45% firm zamierza całkowicie zrezygnować z gospodarowania odpadami niebezpiecznymi.

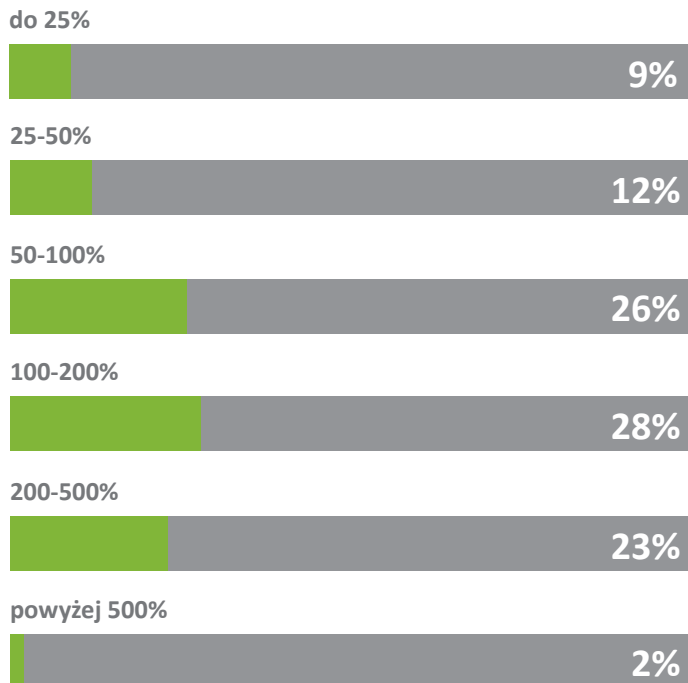
Najprawdopodobniej odpady te zostały usunięte z dostosowywanych decyzji. Oznacza to zawężenie grupy odbiorców tych odpadów, co wpłynie na cenę ich odbioru.

Aż 84% ankietowanych firm deklaruje, że od momentu wprowadzenia we wrześniu 2018 r. zmiany ustawy o odpadach pojawiają się problemy ze znalezieniem uprawnionych odbiorców odpadów. Stan ten systematycznie pogłębia się w miarę upływu czasu.

Czy ceny odbieranych od Państwa odpadów wzrosły od września 2018 r.?

Poziom wzrostu cen

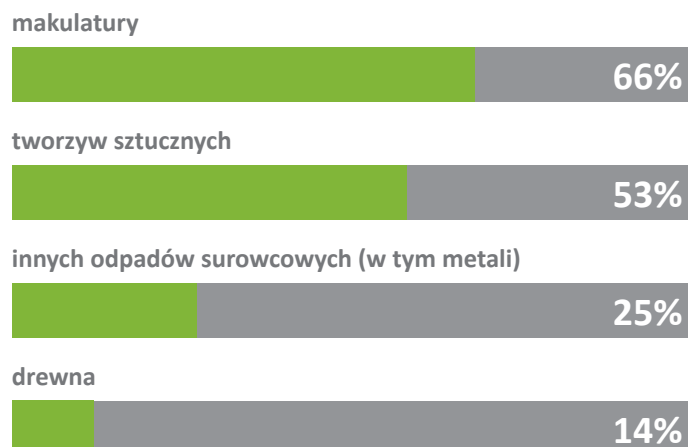

Ceny odpadów surowcowych

Większość ankietowanych firm (82%) zadeklarowało, że ceny surowców wtórnych spadły od września 2018 r. Spadek cen w zakresie 50-100% wskazało 39% ankietowanych firm, natomiast spadek cen rzędu 25-50% wykazało 34% ankietowanych firm.

Z uwagi na rosnące obciążenia finansowo-prawne zakładów gospodarujących odpadami, nie mogą sobie one pozwolić na dalsze skupowanie odpadów lub znacznie ograniczają ceny skupu.

Konieczność dopłacania do odbioru:

Przedsiębiorcy gospodarujący odpadami

Dodatkowym aspektem finansowym związanym z dostosowaniem zakładów gospodarki odpadami są inwestycje w gospodarkę wodno-ściekową. Przedsiębiorcy magazynujący odpady na placach (bez zadaszenia) muszą zapewnić prawidłowe zagospodarowanie tzw. odcieków tj. wód opadowych, które po kontakcie z odpadem, zgodnie z ustawą Prawo wodne, stanowią ściek przemysłowy. Ustawa nie wskazuje jednak rodzajów odpadów, które powodują powstanie takiego ścieku. W praktyce oznacza to, że ściekiem przemysłowym nazywa się zarówno wody opadowe mające kontakt z odpadami niebezpiecznymi, jak i z gruzem, makulaturą czy złomem. Wyniki ankiet wskazują, że **22% respondentów musi zainwestować w zadaszenie lub uszczelnienie placów magazynowych, czy budowę zbiorników bezodpływowych**. Aż 35% z tych firm poniesie koszt od 5 000 do 50 000 zł na te cele, natomiast dla 22% z tych firm koszty przekroczą 100 000 zł.

Inwestycje związane z dostosowaniem gospodarki wodno-ściekowej

zadaszenie, wiaty, uszczelnienie placu, geomembrany, itp.

inne koszty

roczny koszt wywozu / odprowadzania ścieków do oczyszczalni

podłączenie do kanalizacji sanitarnej

nie dotyczy

Koszt zadaszenia, budowy wiat, uszczelnienia placu, geomembrany, zbiorników itp.

do 5 000 zł

od 5 000 do 50 000 zł

od 50 000 do 100 000 zł

powyżej 100 000 zł

brak wyceny

brak szczegółowej odpowiedzi

Przedsiębiorcy gospodarujący odpadami

Roczny koszt wywozu / odprowadzania ścieków do oczyszczalni

do 5 000 zł

od 5 000 do 10 000 zł

powyżej 10 000 zł

brak wyceny

brak szczegółowej odpowiedzi

Koszty wykonania operatu PPOŻ

Największym wyzwaniem dla podmiotów wytwarzających odpady jest przygotowanie operatu przeciwpożarowego (PPOŻ) oraz dostosowanie zakładów i miejsc magazynowania odpadów do wymogów przepisów przeciwpożarowych.

do 5 000 zł

od 5 000 do 10 000 zł

od 10 000 do 20 000 zł

powyżej 20 000 zł

nie oszacowano

Dodatkowo większość z tych opracowań będzie wymagało dalszych nakładów finansowych z uwagi na wejście w życie zmienionego rozporządzenia wykonawczego w tym zakresie⁵.
Rozporządzenie zostało wydane w momencie, gdy większość operatów została już opracowana lub nawet zatwierdzona przez komendantów Państwowej Straży Pożarnej (PSP).

⁵ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 lutego 2020 r. w sprawie wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej, jakie mają spełniać obiekty budowlane lub ich części oraz inne miejsca przeznaczone do zbierania, magazynowania lub przetwarzania odpadów (Dz.U. 2020 poz. 296).

Wytwórcy odpadów

Koszt dostosowania zakładu do wytycznych operatu PPOŻ

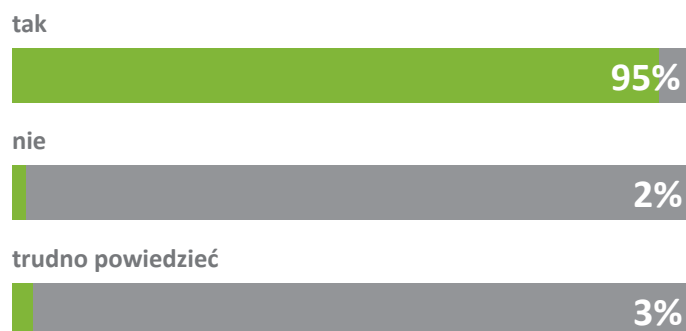

Drugim kluczowym aspektem, na który zwracają uwagę ankietowani, jest znalezienie uprawnionego odbiorcy odpadów oraz koszty usług związanych z odbiorem odpadów.

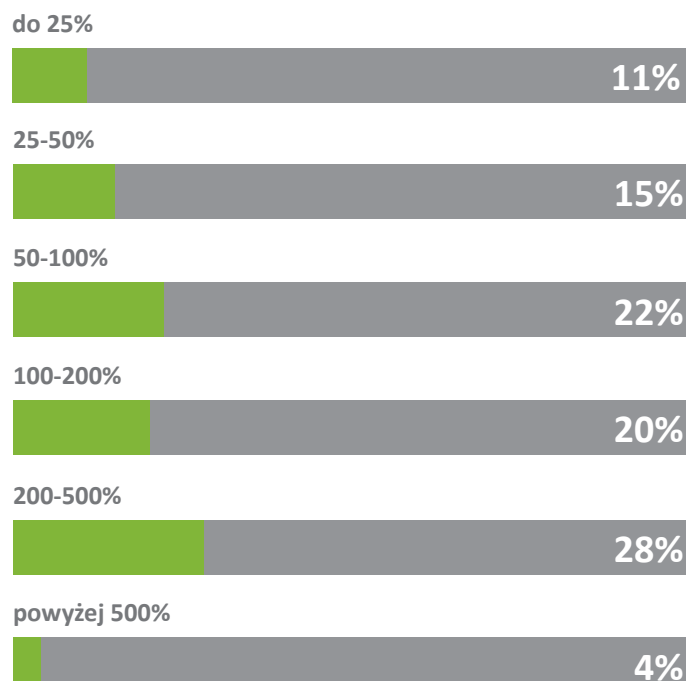
Czy od września 2018 r. pojawił się problem ze znalezieniem uprawnionego odbiorcy odpadów?

78% ankietowanych firm deklaruje, że od momentu wprowadzenia zmiany ustawy o odpadach z września 2018 r. pojawiają się problemy ze znalezieniem uprawnionych odbiorców odpadów. Stan ten systematycznie pogłębia się w miarę upływu czasu.

Czy ceny odbieranych odpadów wzrosły od września 2018 r.?

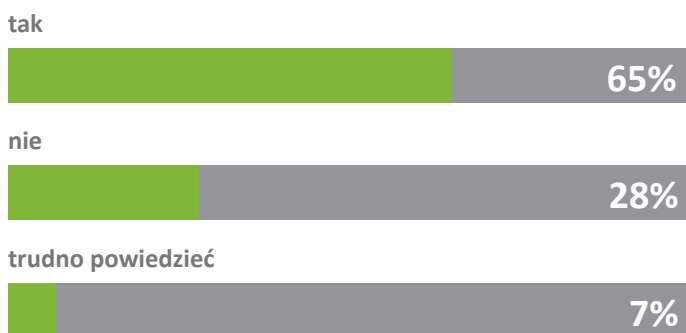
Poziom wzrostu cen

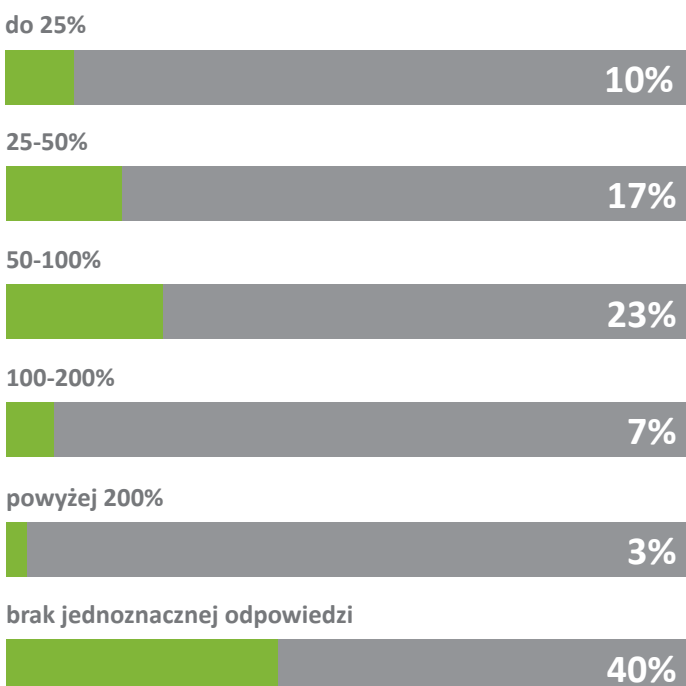
Wytwórcy odpadów

Czy ceny odpadów surowcowych spadły od września 2018 r.?

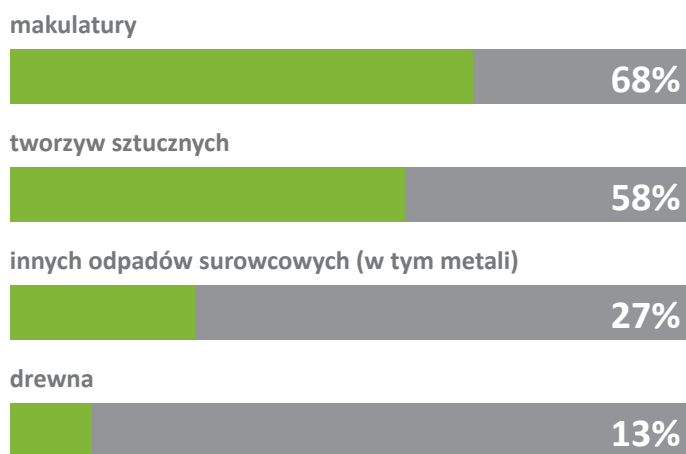
Poziom wzrostu cen

Czy trzeba dopłacić za pozbycie się odpadów surowcowych?

Dotychczas wiele odpadów można było sprzedać, ponieważ stanowią cenny surowiec (makułatura, tworzywa sztuczne itp.). Z uwagi na rosnące obciążenia finansowo-prawne zakładów gospodarujących odpadami, nie mogą sobie one pozwolić na dalsze skupowanie odpadów lub znacznie ograniczają ceny skupu.

Konieczność dopłacania do odbioru:

Dodatek - przepisy Tarczy antykryzysowej

W przeprowadzonym badaniu nie uwzględniliśmy potencjalnych uwarunkowań związanych z wystąpieniem zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii. W związku z wejściem w życie Tarczy antykryzysowej mamy do czynienia z rozwiązaniami legislacyjnymi, które mają wpływ również na wykonywanie obowiązków związanych z gospodarowaniem odpadami, w tym odpadami medycznymi i niebezpiecznymi. Zbyt wcześnie na całościową ocenę wpływu regulacji, które weszły w życie dopiero 31 marca 2020 r., jednak już teraz warto wskazać, że:

- 1** wprowadzono szczególne rozwiązania dotyczące zawieszenia terminów administracyjnych i sądownoadministracyjnych. Z jednej strony powstanie ryzyko związane z ograniczeniem pracy urzędów, w tym ryzyko w prowadzeniu postępowań administracyjnych i wydawaniu decyzji. Z drugiej jednak strony, ustawa daje osłonę dla prowadzonych obecnie postępowań i chroni przedsiębiorców w sytuacji, gdy nie mogą podjąć działań, od których zależy utrzymanie/uzyskanie praw lub od podjęcia których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem (art. 15zżs, art. 15zżr);
- 2** wykluczono możliwość zastosowania przepisów o bezczynności organów, co oznacza, że organom lub podmiotom prowadzącym odpowiednio postępowanie lub kontrolę nie wymierza się kar, grzywien ani nie zasądza się od nich sum pieniężnych na rzecz skarżących za niewydanie rozstrzygnięć w terminach określonych przepisami prawa;
- 3** w przypadku braku, na obszarze danego województwa, technicznych i organizacyjnych możliwości unieszkodliwiania odpadów medycznych, wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 oraz innych niż odpady medyczne odpadów wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 o właściwościach zakaźnych, wojewoda zyskał uprawnienie do wydania w drodze decyzji administracyjnej polecenia dotyczącego gospodarowania odpadami;
- 4** przesunięto do dnia 31 grudnia 2020 r. możliwość sporządzenia dokumentów ewidencji odpadów w formie papierowej, przy założeniu, że prowadzenie karty przekazania odpadów lub karty przekazania odpadów komunalnych w formie papierowej jest dopuszczalne, jeżeli przekazujący odpady wystawi kartę przekazania odpadów lub kartę przekazania odpadów komunalnych w tej formie.

Biorąc pod uwagę w/w regulacje, jak i przedstawione w raporcie zastrzeżenia do przepisów ustawy o odpadach, zasadne wydaje się wypracowanie rozwiązań, które z jednej strony zapewnią bezpieczeństwo i kontrolę nad odpadami, a z drugiej strony pozwolą przedsiębiorcom faktycznie realizować gospodarkę odpadami w terenie, zamiast z za biurka lub w szarej strefie.

Wybrane komentarze

W wyniku zmiany przepisów nasz budynek nie spełnia wymogów p.poż. Aby dostosować go do obecnych wymagań musielibyśmy przebudować cały budynek, co byłoby dla nas ogromnym kosztem. W związku z tym zostaliśmy zmuszeni całkowicie zrezygnować ze zbierania odpadów niebezpiecznych i łatwopalnych, takich jak akumulatory i makulatura.

Paradoksalny jest zapis dotyczący obliczania zabezpieczenia roszczeń dla wypełniania terenów niekorzystnie przekształconych. Przecież mowa jest o terenach wielohektarowych!!!

Zapisy ustawy są absurdalne i zmuszają nas – uczciwie działającą od 25 lat firmę – do zakończenia działalności. Koszty społeczne to pięć rodzin pozbawionych utrzymania.

Spółka rezygnuje, ze względu na koszty dostosowania, ze zbierania makulatury, akumulatorów ołowiowych i ZSEE.

Ustawa spowoduje zamknięcie się legalnych firm płacących ogromne podatki, pozostanie jedynie możliwość działania w szarej strefie.

Praca w systemie BDO sprawia dużo problemów technicznych, system działa wolno i w przypadku niektórych błędów (spowodowanych np. opóźnieniem w zaciąganiu przez system informacji) brak jest możliwości korygowania kart.

Aby sprostać wymaganiom ustawy byliśmy zmuszeni zmienić dotychczasowe miejsce działalności. Koszt około 3,5 mln zł. Na dzień dzisiejszy okazało się, że pomimo poniesionych kosztów nie stać nas na sprostanie wymaganiom nowej ustawy. Zabrakło środków na wybudowanie zbiornika PPOŻ.

Przez praktycznie cały styczeń brak możliwości odbioru odpadów, gdyż 80% klientów nie posiada numeru BDO. Dramatyczna sytuacja ze znalezieniem odbiorcy odpadów, nawet pomimo zaporowych cen za utylizację! Brak instalacji do zagospodarowania np. filtrów olejowych. Brak spójności w interpretacji przepisów w Urzędach Marszałkowskich, WIOŚ.

Istnieje ryzyko zablokowania rynku odpadów. Recyklery w obawie przed przekroczeniem limitów będą ograniczać odbiór odpadów. Od początku 2020 r. można to już zaobserwować.

Nie ma możliwości uzyskania polisy bądź gwarancji bankowej na zabezpieczenie roszczeń, jedynym wyjściem jest depozyt, który w przypadku firmy naszej wielkości wyniesie co najmniej kilkaset tysięcy złotych.

Rzeczoznawcy posiadający uprawnienia do napisania operatów przeciwpożarowych nie chcą się podjąć tego zadania.

Ludzie, którzy omijali prawo mają do tego teraz dużo więcej możliwości przez zamykające się firmy odpadowe. Zamiast pomóc, inspektorzy WIOŚ nakładają kary.

Dla co najmniej dwóch lokalizacji wygaszamy decyzje na zbieranie odpadów z uwagi na brak możliwości spełnienia wymogów i obostrzeń związanych z ich aktualizacjami (głównie wymogi p.poż).

Przewiduje się droższy koszt utylizacji odpadu niż zakupu surowca do produkcji. Produkcja przestanie się opłacać.

Prowadzę działalność w branży odpadów (surowców wtórnych!) od 30 lat i nigdy nie było takich problemów.

Przepisy te uderzają w wiarygodność firm legalnie prowadzących działalność na podstawie ciężko uzyskanych decyzji oraz zapewniających prawidłowość działalności na podstawie obowiązujących przepisów, natomiast dają szeroką furtkę działalności nieusankcjonowanej prawnie (szara strefa), zagrażając w tym momencie środowisku na przestrzeni całego kraju.

Ze wspólnych obserwacji – przy drogach i w lasach niestety już można zauważyć skutki działania ustawy o odpadach :/

Nowa ustawa stworzona po to aby zniszczyć małe i średnie firmy próbujące zrobić coś dla środowiska.

Rozkwit szarej strefy odpadowej, firmy które za nic mają przepisy rozwijają się w najlepsze.

Ogólny chaos. Kolejne zmiany prawne wchodzą kolokwialnie mówiąc za pięć dwunasta. Obecna sytuacja w branży odpadowej jest dramatyczna. Takiego bałaganu nie było do tej pory.

Okazuje się, że tylko nielegalna działalność staje się opłacalna. Przedsiębiorca z góry traktowany jest jako przestępca, spełnienie natomiast wszelkich wymogów narzuconych „nowym prawem” jest ponad jego możliwości. Państwo w żaden sposób nie oferuje pomocy natomiast niszczy tych, którzy ciężką pracą i własnym wkładem zbudowali to, co ma służyć Ochronie Środowiska i przestrzeganiu prawa...

Autorzy raportu

Anita Palukiewicz

Partner
SSW Pragmatic Solutions

Ekspert w zakresie prawa ochrony środowiska oraz prawa geologicznego i górniczego. Specjalizuje się w świadczeniu usług doradztwa przedsiębiorstwom w ramach odpowiednich obszarów działania w zakresie wymogów środowiskowych (zgody wodnoprawne, zezwolenia zintegrowane, zezwolenia w zakresie gospodarki odpadami, w tym program zagospodarowania odpadów wydobywczych, decyzje o wyłączeniu terenów rolniczych lub leśnych). Reprezentuje przedsiębiorstwa w wielu złożonych postępowaniach środowiskowych i inwestycyjnych przed organami administracji państwowej, urzędami lokalnymi i sądami administracyjnymi. Posiada również bogate doświadczenie w zakresie przygotowywania regulacji prawnych, decyzji, przeglądów itp. w zakresie warunków środowiskowych dla inwestycji.

E: anita.palukiewicz@ssw.solutions
T: 662 026 540

Anna Piotrowska LL.M.

Senior Associate
SSW Pragmatic Solutions

Specjalista w zakresie prawa ochrony środowiska oraz prawa geologicznego i górniczego. Zajmuje się doradztwem głównie dla branży surowcowej i energetycznej, rynkami regulowanymi, zagadnieniami ochrony środowiska i gospodarki odpadami. Specjalizuje się również w sprawach związanych ze szkodami środowiskowymi, rekultywacją terenów oraz wód podziemnych i emisją zanieczyszczeń, a także w problematyce produktu ubocznego i utraty statusu odpadu. Reprezentuje klientów w postępowaniach administracyjnych przed organami administracji państwowej i samorządowej oraz sądami administracyjnymi. Autorka publikacji w m.in. Cleantech Magazine, Przegląd Komunalny i Inżynieria Górnicza. Prelegentka na warsztatach i konferencjach z zakresu geologii i górnictwa, ochrony środowiska i postępowań środowiskowych, w tym wybranych zagadnień z zakresu gospodarki odpadami.

E: anna.piotrowska@ssw.solutions
T: 664 445 107

Artur Domaszewicz

Redaktor Serwisu
odpady-help.pl

Ekspert i trener w zakresie gospodarki odpadami, ewidencji i sprawozdawczości w ochronie środowiska. Absolwent Wydziału Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Uczestnik posiedzeń i autor opinii sejmowej Komisji Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych. Ukończył szkolenie pt. Weryfikator systemu EMAS w oparciu o program zatwierdzony przez Ministerstwo Środowiska. Autor publikacji dotyczących zagadnień prawnych w ochronie środowiska. Założyciel biura ochrony środowiska — Effeko sp. z o. o., zajmującego się m.in. obsługą podmiotów z branży gospodarki odpadami w tym gospodarki odpadami komunalnymi. Przeprowadził liczne audyty w firmach pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska.

E: info@odpady-help.pl
T: 61 307 28 40

www.ssw.solutions

www.odpady-help.pl